

ПОКАНА ЗА ПУБЛИКАЦИИ

Списание за фолклористика, етнология, антропология и изкуства „Български фолклор“, издание на Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей при Българската академия на науките, приема статии за тематичен брой

Музеоложки трансформации: от пасивно съхранение към активни колекции

Появата на т.нар. „нова музеология“ предизвика съществена промяна в традиционните музейни парадигми, преосмисляйки ролята на колекциите като единствено и основно основание за съществуването на музея. Тази концептуална еволюция, макар и необходима, доведе до известен парадокс. Съвременните изследвания сочат, че богатите музейни фондове често остават недостатъчно оползотворен ресурс – критика, насочена към институциите, които, увлечени в интеграцията на нови медии и интерактивни технологии, понякога маргинализират самите артефакти. Този процес генерира осезаем дисбаланс и разрыв между политиките на колекциониране и съвременните експозиционни практики.

В глобален мащаб музеите се намират в етап на активно преразглеждане на своите колекции и политиките за достъп до тях. Съвременният академичен и обществен консенсус постановява, че пасивното съхранение и консервация вече не са достатъчни. Истинският императив пред днешните институции е осигуряването на широк, демократизиран достъп за разнообразна аудитория, включително чрез мащабна дигитализация. Тази тенденция кристализира в концепцията за „активни колекции“ – модел, който се противопоставя на затворените, недостъпни за публиката фондохранилища. Успоредно с това се извършва критична преоценка на съществуващите колекции, засилват се инициативите за реституция и репатриране на културни ценности към общностите на техния произход и се утвърждават все по-строги етични стандарти.

Тази динамична среда провокира редица фундаментални въпроси от методологично, юридическо и практическо естество:

- **Селекция и легитимация:** Чрез какви механизми музеите попълват своите фондове и какви критерии прилагат при филтрирането на обектите и удостоверяването им със статут на „музеен предмет“?
- **Интерпретация:** Как се конструира и комуникира материалната памет чрез наративи, базирани на обекти от музейния фонд?
- **Политика и законодателство. Нормативни конфликти:** Кои са агентите, осъществяващи подбора при събирателската дейност, и как техните решения

кореспондират с националната нормативна база и специфичната мисия на музейната институция? Налице ли е колизия между закостенелите законодателни рамки и иновативните музейни практики? Възниква ли необходимост от широк дебат за реформа на сектора?

- **Обществени нагласи:** Как еволюира изследователското и обществено любопитство към материалните свидетелства и съществуват ли специфични моди или тенденции в колекционирането на определени категории културни ценности?

Именно на този комплекс от актуални проблеми е посветен предстоящият брой на списание „Български фолклор“. Изданието кани изследователи и специалисти да споделят своя опит, анализи и теоретични разработки в следните основни тематични направления:

1. **Законодателни предизвикателства** при формирането и реализирането на колекционната политика.
2. **Историческо развитие** и еволюция на колекциите в музейната институция.
3. **Методология и процеси** на критична преоценка на съществуващите музейни колекции.
4. **Музеен наратив:** конструиране на разказ и смисъл зад обектите в музейните колекции.

Срок за подаване на заявки (заглавие и резюме): **15 юли 2026 г.**

Срок за предаване на завършените статии: **15 декември 2026 г.**

Заявки и статии се приемат на: bulfolk@abv.bg и iglika.mishkova@gmail.com; iglika.mishkova@iefem.bas.bg.

Броят ще бъде публикуван с **отворен достъп** (под СС лиценз).

Съставител на броя:

Иглика Мишкова (iglika.mishkova@gmail.com; iglika.mishkova@iefem.bas.bg)

Списание „Български фолклор“ приема текстове на **български** или на **английски** език. Предложените статии трябва да представят оригинални научни изследвания, които не са под печат и не са публикувани в други издания. Подадените текстове подлежат на анонимно рецензиране от двама рецензенти. За информация: <http://bulgarianfolklorejournal.net/>.